

Załącznik do uchwały Rady NCN nr 16/2026 z dnia 12 lutego 2026 r. w sprawie zmiany warunków przeprowadzania konkursu OPUS.

Warunki przeprowadzania konkursu Narodowego Centrum Nauki

OPUS na projekty badawcze

I. Adresaci konkursu

- § 1. Konkurs skierowany jest do naukowców niezależnie od etapu kariery naukowej, którzy planują realizację projektów badawczych.
- § 2. W projektach badawczych można zaplanować współpracę z zagranicznymi zespołami badawczymi w ramach programu Weave we współpracy Lead Agency Procedure¹, dalej „współpraca LAP”, dla których NCN pełni rolę agencji wiodącej, o ile przewidziano taką możliwość w ogłoszeniu o konkursie.
- § 3. W projektach badawczych możliwe jest wykorzystanie przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urządzeń badawczych lub współpraca z partnerami z zagranicznych instytucji naukowych, którzy nie ubiegają się o środki finansowe na ten cel w ramach współpracy LAP.

II. Wnioskodawcy

- § 4. Z wnioskiem o przyznanie środków finansowych na realizację projektu badawczego może wystąpić podmiot, określony w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (t.j. Dz. U. 2026 r. poz. 101, dalej: ustawa o NCN), zwany dalej „wnioskodawcą”².
- § 5. Z wnioskiem może również wystąpić wnioskodawca, dla którego finansowanie projektu badawczego będzie stanowić pomoc publiczną udzielaną na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wydanym na podstawie art. 37 ust. 2 ustawy o NCN.
- § 6. W przypadku gdy wnioskodawcą jest grupa polskich podmiotów, określona w art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy o NCN, z wnioskiem występuje lider. Liderem grupy podmiotów jest podmiot zatrudniający kierownika projektu.
- § 7. W przypadku gdy wnioskodawcą jest osoba fizyczna, podmiotem realizującym projekt badawczy nie może być grupa podmiotów ani podmiot, dla którego finansowanie projektu stanowić będzie pomoc publiczną.

¹ Współpraca Lead Agency Procedure, LAP (tj. Procedura Agencji Wiodącej) oznacza współpracę między instytucjami finansującymi badania naukowe, w ramach której do konkursów krajowych otwieranych przez te instytucje można występować z wnioskami o finansowanie projektów badawczych planowanych do realizacji z udziałem zagranicznych zespołów badawczych, ubiegających się równolegle o środki finansowe na te projekty w instytucjach podejmujących współpracę LAP tzw. instytucjach partnerskich. Instytucja oceniająca merytorycznie wnioski w obrębie swojego konkursu krajowego pełni rolę tzw. agencji wiodącej.

² W przypadku wnioskodawców działających krócej niż 5 lat i nienależących do sektora finansów publicznych lub niedających wystarczającej rękojmi prawidłowej realizacji projektu, przeprowadzana jest dodatkowa analiza sytuacji prawno-organizacyjnej oraz majątkowej. W przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba fizyczna, analiza, o której mowa w zdaniu poprzednim jest przeprowadzana w odniesieniu do podmiotu realizującego, natomiast w przypadku gdy wnioskodawcą jest grupa podmiotów analiza przeprowadzana jest w odniesieniu do każdego z partnerów.

- § 8. Podmiot pozostający pod zarządem komisarycznym bądź znajdujący się w toku likwidacji albo postępowania upadłościowego nie może być wnioskodawcą ani podmiotem realizującym projekt badawczy.

III. Warunki przystąpienia do konkursu

- § 9. Do konkursu może być zgłoszony wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację projektu badawczego, dalej „wniosek OPUS” albo wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację projektu badawczego w ramach współpracy LAP, dalej „wniosek OPUS LAP”, z zastrzeżeniem § 2.
- § 10. Do konkursu może być zgłoszony wniosek OPUS:
- 1) na realizację badań, które nie były i nie są finansowane z NCN ani z innych źródeł;
 - 2) który obejmuje badania podstawowe w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o NCN, w dowolnej z dyscyplin naukowych określonych w panelach NCN, przyjętych przez Radę NCN;
 - 3) który obejmuje realizację projektu badawczego zaplanowanego na: 12, 24, 36 albo 48 miesięcy;
 - 4) który spełnia warunki określone w *Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych*, przyjętym przez Radę NCN, zwanym dalej „Regulaminem”;
 - 5) który zawiera wszystkie elementy określone w § 11.
- § 11. We wniosku OPUS należy przedstawić informacje wskazane w formularzu wniosku dostępnym w systemie OSF, którego wzór zamieszczony jest w ogłoszeniu o konkursie, w tym:
- 1) Tytuł projektu badawczego (*w języku polskim i w języku angielskim*).
 - 2) Streszczenie projektu badawczego (*w języku angielskim*).
 - 3) Popularnonaukowe streszczenie projektu badawczego (*1 strona w języku polskim i 1 strona w języku angielskim*).
 - 4) Opisy projektu badawczego:
 - a) skrócony (*do 5 stron w języku angielskim*),
 - b) szczegółowy (*do 15 stron w języku angielskim*).Opisy muszą uwzględniać: cel naukowy projektu, znaczenie projektu, ogólną koncepcję i plan badań, metodykę badań, skład i kwalifikacje zespołu badawczego, w tym (o ile dotyczy) osiągnięcia wykonawców projektu wskazanych we wniosku oraz wykaz literatury dotyczącej problematyki projektu.
Wykaz literatury nie wlicza się do limitów stron.
 - 5) Plan badań przedstawiający zadania badawcze (*w języku polskim i w języku angielskim*).
 - 6) Informacje o zespole badawczym (*w języku angielskim*), w tym:
 - a) informacje dotyczące kierownika projektu uwzględniające:
 - przebieg kariery naukowej;
 - wykaz od jednej do dziesięciu najważniejszych prac opublikowanych lub przyjętych do druku (wraz z potwierdzeniem) w roku wystąpienia z wnioskiem

lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³ i załączenie, w formie plików pdf, od jednej do trzech publikacji spośród wymienionych w tym wykazie;

w przypadku działalności naukowej z zakresu twórczości i sztuki, wykaz od jednej do dziesięciu najważniejszych prac opublikowanych lub przyjętych do druku (wraz z potwierdzeniem) lub dokonań artystycznych i artystyczno-naukowych w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³. W przypadku wykazania jednej lub więcej publikacji, załączenie od jednej do trzech z nich w formie plików pdf;

- wykaz publikacji retraktowanych w roku wystąpienia z wnioskiem (na dzień wysłania wniosku) i w całym okresie, z którego wykazano prace opublikowane lub przyjęte do druku przy uwzględnieniu przerw w karierze naukowej, o których mowa w przepisie nr 3, jednakże za okres nie krótszy niż 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem i opis przyczyn retrakcji (o ile dotyczy);
- informacje o kierowaniu projektami badawczymi lub innym finansowaniu badań uzyskanym w ramach konkursów NCN w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³;
- informacje o kierowaniu projektami badawczymi finansowanymi w ramach innych konkursów krajowych lub międzynarodowych⁴ w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³ (do 5 projektów);
- opis najważniejszego osiągnięcia naukowego;
- doświadczenie naukowe zdobyte w kraju lub za granicą;
- najważniejsze krajowe lub międzynarodowe wyróżnienia wynikające z prowadzenia badań naukowych oraz innej aktywności naukowej i artystycznej;

b) w przypadku zaplanowania zatrudnienia na stanowisku badacza (senior researcher) osoby spełniającej warunki określone w Regulaminie, informacje uwzględniające:

- przebieg kariery naukowej;
- wykaz od jednej do dziesięciu najważniejszych prac opublikowanych lub przyjętych do druku (wraz z potwierdzeniem) w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³;

w przypadku działalności naukowej z zakresu twórczości i sztuki, wykaz od jednej do dziesięciu najważniejszych prac opublikowanych lub przyjętych do druku (wraz z potwierdzeniem) lub dokonań artystycznych i artystyczno-naukowych w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³;

³ Okres ten może być przedłużony o czas przebywania w tym okresie na długoterminowych (powyżej 90 dni) udokumentowanych zasiłkach chorobowych lub świadczeniach rehabilitacyjnych w związku z niezdolnością do pracy. Dodatkowo okres ten można przedłużyć o liczbę miesięcy przebywania na urloпах związanych z opieką i wychowaniem dzieci udzielanych na zasadach określonych w Kodeksie pracy, a w przypadku kobiet – o 18 miesięcy za każde urodzone bądź przysposobione dziecko, jeżeli taki sposób wskazania przerw w karierze naukowej jest bardziej korzystny.

⁴ Przez występowanie w roli kierownika projektu rozumie się również kierowanie/koordynację pracami grupy badawczej w projektach lub programach międzynarodowych.

- wykaz publikacji retraktowanych w roku wystąpienia z wnioskiem (na dzień wysłania wniosku) i w całym okresie, z którego wykazano prace opublikowane lub przyjęte do druku przy uwzględnieniu przerw w karierze naukowej, o których mowa w przypisie nr 3, jednakże za okres nie krótszy niż 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem i opis przyczyn retrakcji (o ile dotyczy);
 - doświadczenie naukowe zdobyte w kraju lub za granicą;
 - inne istotne osiągnięcia naukowe;
 - uzasadnienie konieczności zatrudnienia osoby na stanowisku badacza;
- c) informacje o wymaganych kwalifikacjach i przewidzianym zakresie prac poszczególnych wykonawców projektu badawczego.
- 7) Kosztorys projektu badawczego sporządzony zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie (*w języku angielskim*).
 - 8) W przypadku projektu badawczego planowanego do realizacji przy wykorzystaniu przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urządzeń badawczych lub we współpracy z partnerami z zagranicznych instytucji naukowych, którzy nie ubiegają się o środki finansowe na ten cel w ramach współpracy LAP informacje o planowanej współpracy międzynarodowej z opisem korzyści wynikających z tej współpracy (*w języku angielskim*).
 - 9) Informacje dotyczące planu zarządzania danymi powstałymi lub wykorzystanymi w trakcie realizacji projektu badawczego, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku (*w języku angielskim*).
 - 10) Informacje dotyczące aspektów etycznych w projekcie, w tym zgód, opinii, pozwoleń oraz zezwoleń niezbędnych do realizacji projektu badawczego zgodnie z powszechnie obowiązującym prawem oraz z zasadami dobrych praktyk przyjętych w danej dyscyplinie naukowej, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku (*w języku angielskim*).
 - 11) W przypadku projektu badawczego, którego elementem jest badanie kliniczne planowane z zastosowaniem produktu leczniczego lub wyrobu medycznego, szczegółowe uzasadnienie niekomercyjnego charakteru tych badań (*w języku angielskim*).
 - 12) W przypadku projektu badawczego obejmującego badania realizowane lub zrealizowane przez kierownika projektu, bądź o finansowanie których kierownik projektu występuje w ramach innych konkursów NCN lub z innych źródeł, opis zbliżonych zadań badawczych wraz z uzasadnieniem konieczności ich finansowania we wnioskowanym projekcie (*w języku angielskim*).
 - 13) W przypadku projektu badawczego planowanego do realizacji przez grupę polskich podmiotów, porozumienie o współpracy na rzecz realizacji wnioskowanego projektu badawczego, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku (*w języku polskim*).
 - 14) Oświadczenia administracyjne kierownika projektu i podmiotu realizującego projekt badawczy, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku.
 - 15) W przypadku podmiotu, dla którego finansowanie projektu stanowić będzie pomoc publiczną, szczegółowe zestawienie wydatków oraz pozostałe dokumenty i oświadczenia związane z ubieganiem się o udzielenie pomocy publicznej za pośrednictwem NCN, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku (*w języku polskim*).

§ 12. Do konkursu może być zgłoszony wniosek OPUS LAP, z zastrzeżeniem § 2, przy uwzględnieniu zasad w tym zakresie określonych przez Radę NCN i instytucje partnerskie, przedstawionych w ogłoszeniu o konkursie:

- 1) na realizację badań, które nie były i nie są finansowane z NCN ani z innych źródeł;
- 2) który obejmuje badania podstawowe w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o NCN, w dowolnej z dyscyplin naukowych określonych w panelach NCN, przyjętych przez Radę NCN;
- 3) w którym zaplanowano realizację badań opartą na zrównoważonym i komplementarnym wkładzie zespołów badawczych w ramach współpracy dwu- lub trójstronnej między zespołem badawczym z Polski i zespołami badawczymi wnioskującymi o środki finansowe do instytucji partnerskich w ramach współpracy LAP;
- 4) w którym zgodnie z ustaleniami podjętymi przez zespoły zaangażowane w dany projekt, zespół badawczy z Polski jest wnioskodawcą koordynującym odpowiedzialnym za złożenie wniosku OPUS LAP;
- 5) w którym dla każdego zespołu badawczego wnioskującego o środki finansowe w ramach współpracy LAP wskazano kierownika projektu, przy czym realizacją polskiej części projektu badawczego kieruje kierownik polskiego zespołu badawczego;
- 6) który obejmuje realizację projektu badawczego zaplanowanego na: 24, 36 albo 48 miesięcy;
- 7) który spełnia warunki określone w Regulaminie;
- 8) który zawiera wszystkie elementy określone w § 13.

§ 13. We wniosku OPUS LAP, należy przedstawić informacje wskazane w formularzu wniosku dostępnym w systemie OSF, którego wzór zamieszczony jest w ogłoszeniu o konkursie (uwzględniając wszystkie zadania badawcze zaplanowane do realizacji wspólnie przez polski zespół badawczy i zagraniczne zespoły badawcze wnioskujące o środki finansowe do instytucji partnerskich w ramach współpracy LAP), w tym:

- 1) Tytuł projektu badawczego (*w języku polskim i w języku angielskim*).
- 2) Streszczenie projektu badawczego (*w języku angielskim*).
- 3) Popularnonaukowe streszczenie projektu badawczego (*1 strona w języku polskim i 1 strona w języku angielskim*).
- 4) Opisy projektu badawczego:
 - a) skrócony (*do 5 stron w języku angielskim*),
 - b) szczegółowy (*do 15 stron w języku angielskim*).

Opisy muszą uwzględniać: cel naukowy projektu, znaczenie projektu, ogólną koncepcję i plan badań, metodykę badań, skład i kwalifikacje zespołu badawczego, w tym (o ile dotyczy) osiągnięcia wykonawców projektu wskazanych we wniosku oraz wykaz literatury dotyczącej problematyki projektu.

Wykaz literatury nie wlicza się do limitów stron.

- 5) Plan badań przedstawiający zadania badawcze zaplanowane dla polskiego zespołu badawczego (*w języku polskim i w języku angielskim*) oraz dla każdego zagranicznego zespołu badawczego wnioskującego o środki finansowe do instytucji partnerskich w ramach współpracy LAP (*w języku angielskim*).

- 6) Informacje o zespołach badawczych wnioskujących o środki finansowe w ramach współpracy LAP (w języku *angielskim*), w tym:
- a) informacje dotyczące kierowników projektu uwzględniające:
- przebieg kariery naukowej;
 - wykaz od jednej do dziesięciu najważniejszych prac opublikowanych lub przyjętych do druku (wraz z potwierdzeniem) w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³ i załączenie, w formie plików pdf, od jednej do trzech publikacji spośród wymienionych w tym wykazie;
w przypadku działalności naukowej z zakresu twórczości i sztuki, wykaz od jednej do dziesięciu najważniejszych prac opublikowanych lub przyjętych do druku (wraz z potwierdzeniem) lub dokonań artystycznych i artystyczno-naukowych w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³. W przypadku wykazania jednej lub więcej publikacji, załączenie od jednej do trzech z nich w formie plików pdf;
 - wykaz publikacji retraktowanych w roku wystąpienia z wnioskiem (na dzień wysłania wniosku) i w całym okresie, z którego wykazano prace opublikowane lub przyjęte do druku przy uwzględnieniu przerw w karierze naukowej, o których mowa w przypisie nr 3, jednakże za okres nie krótszy niż 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem i opis przyczyn retrakcji (o ile dotyczy);
 - informacje o kierowaniu projektami badawczymi lub innym finansowaniu badań uzyskanym w ramach konkursów NCN w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³;
 - informacje o kierowaniu projektami badawczymi finansowanymi w ramach innych konkursów krajowych lub międzynarodowych⁴ w roku wystąpienia z wnioskiem lub w okresie ostatnich 10 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem³ (do 5 projektów);
 - opis najważniejszego osiągnięcia naukowego;
 - doświadczenie naukowe zdobyte w kraju lub za granicą;
 - najważniejsze krajowe lub międzynarodowe wyróżnienia wynikające z prowadzenia badań naukowych oraz innej aktywności naukowej i artystycznej;
- b) informacje o wymaganych kwalifikacjach i przewidzianym zakresie prac poszczególnych wykonawców projektu badawczego.
- 7) Kosztorys projektu badawczego po stronie polskiej sporządzony zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie oraz kosztorysy projektu badawczego po stronie zagranicznej, sporządzone zgodnie z zasadami obowiązującymi we właściwych instytucjach partnerskich (w języku *angielskim*).
- 8) W przypadku projektu badawczego planowanego do realizacji we współpracy LAP lub przy wykorzystaniu przez polskie zespoły badawcze wielkich międzynarodowych urządzeń badawczych lub we współpracy z partnerami z zagranicznych instytucji naukowych, informacje o planowanej współpracy międzynarodowej z opisem korzyści wynikających z tej współpracy (w języku *angielskim*).
- 9) Informacje dotyczące planu zarządzania danymi powstałymi lub wykorzystanymi w trakcie realizacji projektu badawczego, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku (w języku *angielskim*).

- 10) Informacje dotyczące aspektów etycznych w projekcie, w tym zgód, opinii, pozwoleń oraz zezwoleń niezbędnych do realizacji projektu badawczego zgodnie z powszechnie obowiązującym prawem oraz z zasadami dobrych praktyk przyjętych w danej dyscyplinie naukowej, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku (*w języku angielskim*).
- 11) W przypadku projektu badawczego, którego elementem jest badanie kliniczne planowane z zastosowaniem produktu leczniczego lub wyrobu medycznego, szczegółowe uzasadnienie niekomercyjnego charakteru tych badań (*w języku angielskim*).
- 12) W przypadku projektu badawczego obejmującego badania realizowane lub zrealizowane przez kierowników projektu, bądź o finansowanie których kierownicy projektu występują w ramach innych konkursów NCN lub z innych źródeł, opis zbliżonych zadań badawczych wraz z uzasadnieniem konieczności ich finansowania we wnioskowanym projekcie (*w języku angielskim*).
- 13) W przypadku projektu badawczego planowanego do realizacji przez grupę polskich podmiotów, porozumienie o współpracy na rzecz realizacji wnioskowanego projektu badawczego, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku (*w języku polskim*).
- 14) Oświadczenia administracyjne kierownika projektu i podmiotu realizującego projekt badawczy po stronie polskiej, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku.
- 15) W przypadku podmiotu, dla którego finansowanie projektu stanowić będzie pomoc publiczną, szczegółowe zestawienie wydatków oraz pozostałe dokumenty i oświadczenia związane z ubieganiem się o udzielenie pomocy publicznej za pośrednictwem NCN, zgodnie z wymaganiami przedstawionymi we wniosku (*w języku polskim*).

IV. Sposób i kryteria oceny wniosku

§ 14. Wniosek będzie rozpatrywany zgodnie z Regulaminem.

§ 15. Przy ocenie wniosku OPUS, uwzględnia się w szczególności:

- 1) spełnianie kryterium badań podstawowych określonych w art. 2 pkt 1 ustawy o NCN;
- 2) poziom naukowy i nowatorski charakter badań lub zadań przewidzianych do realizacji;
- 3) wpływ realizacji projektu badawczego na rozwój dyscypliny naukowej;
- 4) ocenę możliwości realizacji planowanych badań;
- 5) osiągnięcia naukowe kierownika projektu badawczego, w tym publikacje w renomowanych czasopismach naukowych;
- 6) ocenę wykonania przez kierownika projektu badawczego innych projektów uprzednio finansowanych ze środków finansowych NCN i z innych źródeł;
- 7) zasadność planowanych kosztów w stosunku do przedmiotu i zakresu badań;
- 8) sposób przygotowania wniosku oraz spełnienie innych wymagań przedstawionych w ogłoszeniu o konkursie.

§ 16. Przy ocenie wniosku OPUS LAP, uwzględnia się w szczególności:

- 1) spełnianie kryterium badań podstawowych określonych w art. 2 pkt 1 ustawy o NCN;
- 2) poziom naukowy i nowatorski charakter badań lub zadań przewidzianych do realizacji;

- 3) wpływ realizacji projektu badawczego na rozwój dyscypliny naukowej;
- 4) ocenę możliwości realizacji planowanych badań;
- 5) zrównoważony i komplementarny wkład wszystkich zespołów badawczych wnioskujących o środki finansowe w ramach współpracy LAP w realizację projektu badawczego;
- 6) osiągnięcia naukowe kierowników projektu badawczego, w tym publikacje w renomowanych czasopismach naukowych;
- 7) ocenę wykonania przez kierownika polskiej części projektu badawczego innych projektów uprzednio finansowanych ze środków finansowych NCN i z innych źródeł oraz ocenę wykonania przez kierowników projektu innych projektów badawczych;
- 8) zasadność planowanych kosztów w stosunku do przedmiotu i zakresu badań;
- 9) sposób przygotowania wniosku oraz spełnienie innych wymagań przedstawionych w ogłoszeniu o konkursie.

V. Rozstrzygnięcie konkursu

- § 17. W przypadku wniosków OPUS rozstrzygnięcie konkursu następuje w terminie 6 miesięcy od upływu terminu składania wniosków.
- § 18. W przypadku wniosków OPUS LAP, rozstrzygnięcie w sprawie przyznania środków finansowych następuje w terminie do 11 miesięcy od upływu terminu składania wniosków, w zależności od terminu zatwierdzenia wyników oceny merytorycznej NCN przez właściwe dla zagranicznych zespołów badawczych instytucje partnerskie.
- § 19. Wyniki konkursu przekazywane są w drodze decyzji Dyrektora NCN.

Prof. dr hab. Tomasz Dietl
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki
/– podpisano cyfrowo/